

 <p>Aangesloten sedert 1943 bij de K. B. A. B. (Nr 112)</p>	Koninklijke Atletiekclub A.S. RIEME vzw		
	RECHT op de AFBEELDING en de SPORTBEOEFENAAR		
	RL: 56	Datum uitgave : 12 september 2014	Versie: 0

RECHT op de AFBEELDING en de SPORTBEOEFENAAR	1
1 Wat is het wettelijk kader ?.....	1
2 Hoe de wet toepassen voor de sportbeoefenaar bij AS Rieme?	2
3 Wanneer heeft de sportbeoefenaar bij AS Rieme 'recht van afbeelding' ?.....	2
3.1 De sportbeoefenaar van hoog niveau.....	2
3.2 De sportbeoefenaar in ploegverband	3
3.3 De sportbeoefenaar op internationale manifestaties.....	3
4 Het auteursrecht van de fotograaf	3
4.1 Een beschermde afbeelding gebruiken.....	3
5 Conclusie	4

1 Wat is het wettelijk kader ?

Het recht op de afbeelding wordt geregeld door verschillende normatieve teksten zoals:

- art. 8 van het Europees Verdrag ter Bescherming van de Rechten van de Mens,
- art. 17 van het Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten,
- art. 22 van de Belgische Grondwet,
- de wet van 8 december 1992 tot Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens,
- en art. 10 van de Wet van 30 juni 1994 betreffende het Auteursrecht en de naburige rechten.

Het principe is dat ieder fysisch persoon beschikt over het recht op zijn afbeelding dat hem toelaat zich te verzetten tegen het feit dat zijn afbeelding wordt gereproduceerd en medegedeeld zonder zijn toestemming.

In de mate dat iedere persoon het gebruik van zijn afbeelding kan verbieden, is hij ook vrij om het gebruik ervan toe te staan. Deze toestemming zal van contractuele aard zijn.

Wanneer aldus het recht op afbeelding het voorwerp uitmaakt van een overeenkomst zal dit vermogensrechten tot stand brengen en aanleiding geven tot vergoeding.

2 Hoe de wet toepassen voor de sportbeoefenaar bij AS Rieme?

Sportbeoefenaars in het algemeen beschikken net als andere publieke personen zoals politici, mediafiguren, artiesten, enz... over een recht op afbeelding dat beantwoordt aan andere exploitatiecriteria dan deze van het gemeenrecht.

Deze publieke personen kunnen zich immers niet verzetten tegen de publicatie van hun afbeelding indien dit gebeurt met het oog op de informatie van het publiek omtrent de actualiteit. De rechtspraak oordeelt dat een sportbeoefenaar die deelneemt aan een evenement, geacht wordt zijn toestemming te verlenen met de verspreiding van zijn afbeelding. Dit vermoeden geldt evenwel slechts indien drie voorwaarden zijn vervuld:

- Vooreerst kan een sportbeoefenaar gefotografeerd worden zonder zijn voorafgaande toestemming indien de foto wordt gemaakt binnen het kader van een sportmanifestatie waaraan hij deelneemt.
- Ten tweede moeten de reproducties van zijn afbeelding bestemd zijn om de manifestatie waaraan hij deelnam te illustreren.
- Ten derde zal het vermoeden slechts gelden indien de afbeelding en het evenement waarvan het de illustratie is, niet behoren tot de privé sfeer van de sportbeoefenaar.

Voor sportbeoefenaars bij AS Rieme geldt dus de regel dat het recht op afbeelding plaats moet maken voor het recht op informatie van het publiek, met uitsluiting van ieder gebruik om commerciële redenen en zover het privéleven wordt gerespecteerd.

3 Wanneer heeft de sportbeoefenaar bij AS Rieme 'recht van afbeelding' ?

Naast dit vermoeden van toestemming kunnen sportbeoefenaars bij AS Rieme over een recht van afbeelding onderhandelen en kunnen zij dit aanbieden voor exploitatie, hetzij om commerciële, hetzij om promotionele redenen.

Dit zal met name het geval zijn in geval van publiciteitscontracten, of wanneer zijn afbeelding niet louter zal strekken tot het illustreren van een evenement.

3.1 De sportbeoefenaar van hoog niveau

De sportbeoefenaars van hoog niveau, naargelang zij in ploeg of individueel aan sport doen, die geselecteerd worden door de federatie Vlaamse Atletiek Liga (hierna VAL) kan zich verplicht zien de overeenkomst te ondertekenen waarmee zij het recht op hun afbeelding afstaan aan derden om onder bijzondere voorwaarden waarover in de regel niet onderhandeld kan worden.

Dit contract kan voorzien dat de sportbeoefenaar zich ertoe verbindt zijn afbeelding ter beschikking te stellen voor een publiciteitscampagne voor de sponsor van de federatie. Bovendien zal dit contract bepalen dat het exclusieve recht om de foto's, films, of andere portretten van de sportbeoefenaar, genomen tijdens zijn sportactiviteit en bestemd voor promotiedoeleinden van de sporttak, te gebruiken, exclusief toebehoort aan de federatie.

3.2 De sportbeoefenaar in ploegverband

Sportbeoefenaars bij AS Rieme die hun sport beoefenen in ploegverband, zoals tijdens interclub competities, verbinden zich ertoe het gebruik van individuele of groepsfoto's te aanvaarden in het kader van globale campagnes, uitgaande van de club of de VAL. Er is geen enkele voorafgaande toestemming, noch vergoeding voor dit gebruik.

3.3 De sportbeoefenaar op internationale manifestaties

Naast de contracten dewelke een sportbeoefenaar verbinden met zijn federatie, zijn club of diens sponsor, zal, in het geval de sportbeoefenaar deelneemt aan een internationale manifestatie, ook rekening moeten worden gehouden met de reglementen of charters opgesteld door de organisator van het evenement.

Zo zal bij de Olympische Spelen, bij de verspreiding en de exploitatie van de beelden van sportbeoefenaars het charter van het Olympisch Comité moeten worden gerespecteerd, dat alle rechten inzake organisatie, exploitatie, verspreiding of reproductie van de Olympische Spelen regelt.

Dit charter voorziet dat alle deelnemers van de Olympische Spelen een verklaring moeten ondertekenen waarbij zij aanvaarden gefilmd, gefotografeerd, geïdentificeerd of geregistreerd te worden, binnen de voorwaarden of voor de doeleinden dewelke op dit ogenblik en in de toekomst gelden binnen de schoot van het Internationaal Olympisch Comité wat betreft de promotie van de Olympische Spelen en de olympische beweging.

Tevens moet ook de aandacht erop worden gevestigd dat meestal andere bijzondere akkoorden worden gesloten tussen het Belgisch Olympisch en Interfederaal Comité en de aan de Olympische Spelen deelnemende atleten met betrekking tot exclusieve rechten inzake sponsoring.

4 Het auteursrecht van de fotograaf

Het recht op gebruik en verspreiding van allerlei vormen van beeldmateriaal door AS Rieme staat volledig los van het auteursrecht van de fotograaf.

Het auteursrecht van de fotograaf behelst dat de door de fotograaf genomen foto's niet mogen gebruikt worden zonder diens toestemming, niet mogen verspreid worden en niet commercieel gebruikt. De foto's mogen ook niet bewerkt worden (bv. met photoshop) verknipt, gewijzigd zonder toestemming van de fotograaf (recht op vaderschap).

4.1 Een beschermde afbeelding gebruiken

4.1.1 Hoe vraagt AS Rieme toestemming?

Wanneer u een beschermde afbeelding wilt gebruiken, hoeft u alleen maar contact op te nemen met de auteur.

Toestemmingsaanvragen kunnen per e-mail, via de post of per fax naar de auteur worden gestuurd.

4.1.2 Wat zijn de voorwaarden?

De toestemmingsvoorwaarden zijn meestal de volgende:

- Eerbiediging van de integriteit van de afbeelding
- Vermelding van de naam van de auteur onder elke reproductie
- Eventuele betaling van de reproductierechten (volgens de geldende tarieven)

5 Conclusie

Indien sportbeoefenaars bij AS Rieme profijt kunnen halen uit hun bekendheid en hun reputatie om hun afbeeldingen en hun naam ten gelde te maken, kan de vermogensrechtelijke waarde van hun naam en afbeelding ook een aantasting van hun privéleven uitmaken en is de onderhandelingsmarge beperkt gelet op de context waarin zij hun sport beoefenen.

Om te voldoen aan de wetgeving dienaangaande, is op het aansluitingsformulier bij AS Rieme volgende clausule ingelast:

"Hij/Zij staat het 'recht op afbeelding' af aan AS Rieme vzw, met uitsluiting van ieder gebruik om commerciële redenen en zover het privéleven wordt gerespecteerd."

Vrijwilligers bij AS Rieme verbinden zich ertoe het gebruik van individuele of groepsfoto's te aanvaarden in het kader van globale campagnes, uitgaande van de club of de VAL, met uitsluiting van ieder gebruik om commerciële redenen en zover het privéleven wordt gerespecteerd. Er is geen enkele voorafgaande toestemming, noch vergoeding voor dit gebruik.

In geval van twijfel kan een meer gedetailleerde overeenkomst worden afgesloten, zoals opgemaakt in RL 57 'Overeenkomst met overdracht van rechten'.

Voor het gebruik van afbeeldingen van 'externe fotografen' maakt AS Rieme enkel gebruik van afbeeldingen die gratis ter beschikking worden gesteld door derden, en let AS Rieme er op om de naam van de auteur onder elke reproductie te vermelden.